“Келісемін” :
Шағын орталық әдіскері:
Р.Ж.Карабаева:_____
“ 29 ” 08 2025 ж.

“Қаралды”:
Директордың ОІЖорынбасары:
Г.И.Елиясова_____
“ 29 ” 08 2025ж.

“Бекітемін”:
Мектеп директоры:
А.К.Уаисова_____
“ 29 ” 08 2025ж

«Солтүстік Қазақстан облысы әкімдігінің білім басқармасы» коммуналдық мемлекеттік мекемесі

«Шалақын ауданының білім бөлімі» коммуналдық мемлекетті мекемесінің

«Кәкімбек Салықов атындағы орта мектеп» коммуналдық мемлекеттік мекемесінің

жанындағы “Айналайын” шағын орталығы

Ерекше білімді қажет ететін Бүркітбай Бексұлтанға арналған бейімделген білім беру бағдарламасы

Ортаңғы топ

Тәрбиеші: Р.Ж.Карабаева
Ж.Е.Кусаинова

«СОЛТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН ОБЛЫСЫ ӘКІМДІГІНІҢ БІЛІМ БАСҚАРМАСЫ» КОММУНАЛДЫҚ МЕМЛЕКЕТТІК МЕКЕМЕСІНІҢ «ШАЛ АҚЫН АУДАНЫНЫҢ ӨҢІРЛІК ПСИХОЛОГИЯЛЫҚ-МЕДИЦИНАЛЫҚ- ПЕДАГОГИКАЛЫҚ КОНСУЛЬТАЦИЯСЫ» КОММУНАЛДЫҚ МЕМЛЕКЕТТІК МЕКЕМЕСІ.

КОММУНАЛЬНОЕ ГОСУДАРСТВЕННОЕ УЧРЕЖДЕНИЕ «РЕГИОНАЛЬНАЯ ПСИХОЛОГО-МЕДИКО- ПЕДАГОГИЧЕСКАЯ КОНСУЛЬТАЦИЯ РАЙОНА ШАЛ АКЫНА » КОММУНАЛЬНОГО ГОСУДАРСТВЕННОГО УЧРЕЖДЕНИЯ «УПРАВЛЕНИЕ ОБРАЗОВАНИЯ АКИМАТА СЕВЕРО-КАЗАХСТАНСКОЙ ОБЛАСТИ»

Шал ақын ауданы, Сергеевка қаласы /р-н Шал акына г. Сергеевка тел/факс: 8 715 34 21355,
e-mail:Shalregpmpk_2009@mail.ru

Психологиялық-медициналық-педагогикалық кеңесінің қортындысы
Заключение психолого-медико-педагогической консультации

МЕКЕНЖАЙЫ /Адрес: район Шал акына г. Сергеевка

БЕРІЛДІ / ВЫДАНО: Бүркітбай Бекзұлтан Ерболатұлы

ИИН: 2 1125555454 № 08-25

кеңестен өткені жайлы 05 күні(дня) августа айы (мес) 20 25 ж.(г)

в том, что был (а) проконсультирован (а) числа месяц год

Қорытынды/Заключение: Задержка психоречевого развития

Білім беру бағдарламасы мен себебі ерекше білім беру қажеттіліктері бойынша ұсынымдар:/ Рекомендации по образовательной программе и особым образовательным потребностям: Установлен статус: ребенок с ООП

1) Жалпы мектепке дейінгі мекемеде мектепке дейінгі бейімделген оқу бағдарламасы бойынша тәрбиелеу және оқыту./ Адаптация общеобразовательной учебной программы дошкольного обучения в общеобразовательной дошкольной организации.

2) Арнайы психологиялық-педагогикалық қолдау:/ Специальная психолого-педагогическая поддержка: психолога, дефектолога в условиях ппк

3) Жеке оқу құралдарын таңдау./ Подбор индивидуальных учебных материалов.

Заключение и рекомендации действительны до (указания срока действия) либо до возникновения необходимости повторной оценки ООП: до 01. 09. 2026 года.

ПМПКмеңгерушісі
Заведующая ПМПК _____ Сакипова Л.Б.

Мамандар/Специалисты: дефектолог _____ Шамрикова И.В.
логопед _____ Найманова Г.Х.
соц.педагог _____ Батырбек Т.М.
регистратор _____ Сыздыкова Р.К.

Түсінік хат

Мектепке дейінгі білім беру жүйесінде ерекше білім беруді қажет ететін балалардың дамуына жеке көзқарас пен қолдаудың маңызы зор. Соның ішінде психо- сөйлеудің дамуының тежелуі (ЗПРР) бар балалармен жұмыс – жан-жақты және кешенді тәсілді талап ететін маңызды бағыттардың бірі. ЗПРР, диагнозы бар балалардың танымдық, сөйлеу, эмоциялық және моторлық дамуы жалпы құрдастарынан баяу жүреді, сондықтан олармен жүргізілетін педагогикалық және психологиялық жұмыс арнайы жоспарлауды қажет етеді.
Жеке даму жоспары – баланың жеке ерекшеліктерін, қызығушылықтарын, даму қарқынын және қажеттіліктерін ескере отырып құрылған, жүйелі әрі бағытталған жұмыс жоспары. Бұл жоспар арқылы баланың әлеуетін ашуға, білім алуға дайындығын арттыруға, және әлеуметтік ортаға бейімделуіне нақты қолдау көрсетіледі.
Осы құжатта ұсынылып отырған жеке даму жоспары 3 жастағы ЗПРР бар балаға арналған. Жоспар мектепке дейінгі ұйым жағдайында баланың дамуын тиімді ұйымдастыру мақсатында құрылған және оның негізгі даму бағыттарын: танымдық, сөйлеу, моторлық, әлеуметтік және эмоциялық салаларын қамтиды.
Бағдарламаның мақсаты: 3 жастағы ЗПРР (психо-сөйлеудің дамуының тежелуі) бар баланың жеке даму ерекшеліктерін ескере отырып, оның танымдық, сөйлеу, моторлық және әлеуметтік дағдыларын кешенді түрде дамыту.бемделген оқу жоспары баланың жас ерекшелігіне және даму деңгейіне сәйкес құрылып, мектепке дейінгі дайындықты қамтамасыз етуге бағытталған.

1. Импрессивті сөйлеуді дамыту

- Енжар сөздік қорын кеңейту (ойыншықтар, жануарлар, киімдер, тағамдар).
- «Бір – көп» түсінігін қарапайым деңгейде ажырату.
- Жекеше–көпше зат есімдерді күнделікті тұрмыстық мысалдар арқылы түсіну.
- Кішірейткіш–еркелету сөздерді қабылдау («мысықша», «қоянқай»).
- Қарама-қарсы әрекеттерді ажырату (отыр – тұр, үлкен – кіші).
- Тәуелдік сын есімдерді қарапайым деңгейде қабылдау (менің ойыншық – сенің ойыншығың).
- Зат есім мен етістіктің жекеше–көпше түрін тыңдау арқылы түсіну.

2. Экспрессивті сөйлеуді дамыту

- Тұтас заттың бөліктерін атауға үйрену (бас, көз, есік, тұтқа).
- Заттарды ортақ белгісіне қарай топтастыру (ойыншықтар, жануарлар).
- Екі буынды сөздерді айтуға жаттықтыру.
- Бір буынды қарапайым сөздерді нақты айтуға үйрету.
- Екі сөзден тұратын сөйлемдерді айтуға үйрету ("Ана отыр", "Доп домалап кетті").
- Қарапайым бұйрық райды қолдану ("Бер!", "Ала ғой").
- Кішірейткіш сөздерді қолдану ("допша", "қонжықша").

- Жеңіл септік түрлерін қабылдау (табыс, барыс – ойыншықты бер, анаға айт).

3. Байланыстырып сөйлеуді дамыту

- Екі құрамды сөйлемдерді құрастыруға үйрету.
- Сурет бойынша қарапайым сөйлем құрау.
- «Бұл не?», «Бұл кім?» сұрау түрлерін қолдану.
- Қысқа тақпақтар мен өлеңдердің соңын қайталай айту.

4. Фонематикалық түсініктерді дамыту

- Тілдік және тілдік емес дыбыстарды ажырату (қоңырау, қол шапалақ, автомобиль).
- Артикуляциялық жаттығулар: «Ат», «Жылан», «Жалау».
- Бір–екі буынды сөздерді анық айтуға үйрету.

5. Коммуникативтік дағдыларды дамыту

- Қарапайым ситуациялық қарым-қатынасқа қатысу.
- Ойын арқылы сұраққа жауап беру және сұрақ қою.
- Мимика, ишарамен өтіну, алғыс айтуға үйрету ("берші", "рақмет").

1. Бағдарламаның міндеттері:

.1) сөйлеуді түсінуді дамыту;
2) тілдің лексико-грамматикалық құралдарын қалыптастыру;
3) фонематикалық естуді және сөйлеудің дыбыстық мәдениетін дамыту;
4) байланыстырып сөйлеудің қарапайым дағдыларын қалыптастыру;
5) балаларды құрдастармен қарым-қатынас жасауға ниеттендіру.

Бейімделген оқу жоспары

Бағдарламаны іске асыру мерзімі — ПМПК қорытындысы шыққан күннен бастап оқу жылының соңына дейін **(2026 ж.).**

формасы мен орындаушылар:

- Тәрбиеші-режимдік сәттерде (таңертеңгі кездесу, ойындар, түскі ас, ауысулар) түзету әдістерінің күнделікті интеграциясы).
- Ата-аналар-үй тапсырмасы бойынша нақты ұсыныстар мен нұсқаулар алады; талап бойынша және жоспар бойынша байланыс (жарты жылдықта кемінде 2-3 кеңес, оңтайлы-айына 1 рет).

Бала туралы мәлімет:
Баланың аты- жөні: Бүркітбай Бексұлтан Ербулатұлы
Туған жылы, айы, күні: 25.11.2022жыл
“Айналайын” шағын орталығына 2025 жылдың 2 қыркүйегінен бастап келеді.
Отбасының әлеуметтік жағдайы: толық отбасы. Бала толық отбасында тәрбиеленеді, анасымен, әкесімен,әжесімен және әпкесімен бірге тұрады. Отбасы баланың дамуы үшін қолайлы жағдайлар жасалған жеке үйде тұрады
Әкесі : Кушугулов Ербулат Беркутбаевич
Анасы: Кушугулова Тогжан Капаровна

1. **Психологиялық-педагогикалық сипаттамасы**

- **Сабаққа қатысу және тәрбиешілерге деген көзқарас: 3** жастан бастап шағын орталыққа келеді; себепсіз босатулар болған жоқ.
- Заңды өкілдердің тәрбиешілермен қарым-қатынасы мейірімді, ынтымақтастыққа дайын.

2. **Байланыс және әлеуметтік өзара әрекеттесу:**

- ✧ Ол ересектермен және балалармен жақсы қарым қатынаста, тез тіл табысады; еркін ойында топпен ойнағанды жақсы көреді
- ✧ Қарым-қатынас бастамасы орташа; ересек адамның тікелей сұрауына жауап беруге тырысады.
- ✧ Дұрыс сөйлемейді (ауызша қарым-қатынас жетік қалыптаспаған).

3. **Өнімділік және танымдық белсенділік:**

- Өнімділік-төмен деңгейде: топта жұмыс істеуге белсенділік танытпайды; жеке сабақтарда-пассивті немесе тапсырмадан бас тартады.
- Танымдық қызығушылық орташа деңгейде байқалады; нұсқауларға кейде назар аудармайды.

4. **Нұсқауларды қабылдау және мінез-құлық:**

- Айтылған нұсқаулықты кейде қабылдамайды; тапсырмаларды орындаудан кей кезде бас тарту бар (кейде пассивті).

5. **Моторика және өзіне-өзі қызмет көрсету дағдылары:**

- Ұсақ моторика қалыптасу процесінде.
- Өзіне-өзі қызмет көрсетуге байланысты қозғалыс дағдылары толық қалыптаспаған (нақтылау ұсынылады: киіну, тамақтану, дәретхана).

6. **Сенсорлық профиль:**

- Сенсорлық шамадан тыс жүктеме/сезімталдық байқалады (белгілері: жанасудан/қатты дыбыстардан аулақ болу).

05.08.2025 жылғы ПМПК қорытындысы:

психо-сөйлеудің дамуының тежелуі

1. ПМПК ұсыныстары:

1. жалпы мектепке дейінгі мекемеде мектепке дейінгі бейімделген оқу бағдарлама бойынша тәрбиелеу және оқыту.

2. Қолдау: психолог және КППК жағдайында дефектолог.

2. шағын орталықтың ППҚҚ.

Анықталған кедергілерге сүйене отырып, МДҰ мұғалімдері психо- сөйлеудің дамуын ескере отыра бейімделген оқу бағдарламасын құрды.

Ортаңғы топ тәрбиеленушісі Бүркітбай Бексұлтанға 2025-2026 оқу жылына арналған бейімделген - оқу жоспары

Айы: Қыркүйек

р/с	Тақырыбы	Міндеттері
1	Суреттерді бояйық	Түстерді тану; заттарды бояу арқылы енжар сөздік қорды кеңейту; ұсақ моторика; 1–2 сөзбен сипаттай білу.
2	Достарыңды ата	«Кім?» сұрағына жауап; 2–3 буынды сөздер; қарапайым сипаттау; байланыстырып сөйлеу.
3	Қане атайық	Зат атауларын меңгеру; жекеше/көпше ажырату; импрессивті сөйлеу.
4	Ата және ажырат	Үлкен–кіші түсінігі; салыстыру; 1–2 сөзді сөйлемдер құрау.

Айы: Қазан

р/с	Тақырыбы	Міндеттері
1	Мен қандаймын?	Эмоцияларды ажырату; мимика қолдану; қарама-қарсы әрекеттерді түсіну.
2	Сиқырлы сөздер	Сыпайы сөздерді қолдану; коммуникативтік дағды; сұраққа жауап.
3	Ғажайып шарлар	Қиял, эмоцияны реттеу; тыныс жаттығулары.
4	Даусынан таны	Дыбыстарды ажырату; фонематикалық қабылдау.
5	Бір сөзбен айт	Жалпылау; заттарды ортақ белгісі бойынша топтау.

Айы: Қараша

р/с	Тақырыбы	Міндеттері
1	Сиқырлы гүл	Зейін, есте сақтау; бөліктерді ажырату.
2	Жасырынған сурет	Қиял; объектіні бөліктерінен тану.
3	Даусынан таны	Тілдік/тілдік емес дыбыстар; буындық құрылымды тыңдау.
4	Сиқырлы суреттер	Заттарды сапасына қарай ажырату; сын есімдерді енгізу.
5	Жоғалған ойыншықты тап	Кеңістікте орналасуды түсіну («ішінде, үстінде»).

Айы: Желтоқсан

р/с	Тақырыбы	Міндеттері
1	Ойыншықтар әлемі	Заттарды жекеше/көпше атау; кішірейткіш-еркелету формалары.
2	Қыс келді	Сурет бойынша сөйлем құрау; 1–2 құрамды сөйлемдер.
3	Ақшақарлар ұшады	Ұзын/қысқа, жуан/жіңішке; қарама-қарсы белгілер.
4	Қане қайталайық	Артикуляциялық жаттығулар; 1–2 буынды сөздер.
5	Бұл кім?	Сюжеттік суретпен жұмыс; «Бұл кім?» сұрағын құрастыру.

Айы: Қаңтар

р/с	Тақырыбы	Міндеттері
1	Ойлан, тап	Логикалық байланыс; салыстыру; есте сақтау.
2	Жамауын тап	Заттың бөліктерін тану; бүтін–бөлік түсінігі.
3	Тәулік бөліктері	Таң–күн–кеш; сөйлем құрау.
4	Пазылдар	Кеңістіктік ойлау; қол қимылының дәлдігі.

Айы: Ақпан

р/с	Тақырыбы	Міндеттері
1	Сабын көпіршігі	Дем шығару; сөйлеу тынысын қалыптастыру.
2	Құс мамығын үрле	Үрлеу жаттығулары; буын айтуға дайындық.
3	Шар жарылды	Етістіктерді бұйрық райда қолдану (жүр, отыр).
4	Жаңылтпаштар	Екі-үш буынды сөздер; фонематикалық есту.

Айы: Наурыз

р/с	Тақырыбы	Міндеттері
1	Өзім туралы	Өзі туралы айту; отбасы туралы айту.
2	Мен қимылдаймын	Қимыл етістіктерін қолдану; 2 сөзді сөйлемдер.
3	Теңіз толқиды	Қиял, зейін; қимыл-сурет байланысы.
4	Сиқырлы суреттер	Сурет бойынша әңгіме; сын есімдер.
5	Сөзді өзгерт	Сөзжасам; жұрнақ қосу.

Айы: Сәуір

р/с	Тақырыбы	Міндеттері
1	Ажырат және ата	Жемістер мен көкөністер; топтастыру.
2	Біреу және көп	Жекеше/көпше түр; кеңістік бағдар.
3	Үй құстарын ата	Еліктеу; сөйлем құрау.
4	Жандосқа не жетіспейді?	Киім атаулары; маусымдық сөздер.

Айы: Мамыр

р/с	Тақырыбы	Міндеттері
1	Орнын тап	Зейін; кеңістік сөздер («үстінде, ішінде»).
2	Тасбақа ойыны	Қимылды бақылау; нұсқауды орындау.
3	Тәулік бөліктері	Тәулік бөліктерін бекіту.
4	Азығын тап	Жануарлар мен азықты сәйкестендіру.

Күтілетін нәтижелер

1. Ересекпен қарапайым қарым-қатынасқа түседі.
2. Заттардың қасиеттерін (үлкен–кіші, қатты–жұмсақ) сәйкестендіре алады.
3. Кішірейткіш және тәуелдік сөздерді ажыратуға тырысады.
4. Қарама-қарсы әрекеттерді таниды.
5. Жекеше/көпше категорияларын түсіне бастайды.
6. Екі сөзді сөйлемдерді қолданады.
7. «Бұл не?», «Бұл кім?» сұрақтарын айтады.
8. Артикуляциялық жаттығулар орындайды.
9. 1–2–3 буынды сөздерді айта алады.
10. Тақпақ, өлең жолдарын аяқтайды.